

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého, v právní věci žalobce **Mgr. V. V.**, proti žalované **ministrnyni spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 427/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 7. 2021, č. j. 6 A 66/2021-31,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty k doplnění kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **se o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobci **se v r a c í** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, který mu bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal určení, že zásah žalované vůči němu, spočívající v tom, že žalovaná v květnu a červnu roku 2021 prováděla výběr uchazeče na funkci nejvyššího státního zástupce, kterého by navrhla v červnu roku 2021 vládě České republiky ke jmenování nejvyšším státním zástupcem, a to mimo otevřené výběrové řízení, které by bylo přístupné každému, kdo splňuje kritéria pro jmenování státním zástupcem, a že ústně a veřejně deklarovala jako důležitá kritéria pro výběr nejvyššího státního zástupce 1) vyšší věk, 2) bezpečnostní prověrku, 3) vykonávání funkce státního zástupce 4) zachování kontinuity s bývalým vedením nejvyššího státního zástupce, přičemž k těmto kritériím v řízení o výběru kandidáta na nejvyššího státního zástupce také přihlédla. Společně se žalobou se žalobce domáhal nařízení předběžného opatření, kterým by soud nařídil, že žalovaná je povinna zdržet se předložení návrhu na jmenování nejvyššího státního zástupce vládě České republiky, kterého vybrala výše uvedeným postupem.

[2] Usnesením ze dne 12. 7. 2021, č. j. 6 A 66/2021-31, městský soud žalobu odmítl (výrok I.) a návrh na nařízení předběžného opatření zamítl (výrok II.); výroky ad III. a IV. rozhodl o nákladech řízení. Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž se omezil na stručné konstatování, že proti shora uvedenému usnesení podává kasační stížnost s tím, že ji doplní ve lhůtě stanovené Nejvyšším správním soudem, případně dříve. Dodal, že nemá příliš času na spory, které vyvolávají správní orgány vlastním pochybením.

[3] Podle § 106 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) musí kasační stížnost, kromě obecných náležitostí podání, *obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, sdělení, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.* Ustanovení § 37 s. ř. s. platí obdobně. Z ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. se dále podává, že *nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc (§ 106 odst. 3 s. ř. s.).* Obecně přitom platí, že *nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).*

[4] Protože předmětná kasační stížnost neobsahovala náležitosti stanovené v § 106 odst. 1 s. ř. s., vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatele výrokem II. usnesení ze dne 3. 8. 2021, č. j. 3 As 228/2021-7, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení tohoto usnesení doplnil kasační stížnost o dostatečně konkrétní důvody, pro které usnesení městského soudu napadá; stěžovatele rovněž poučil o procesních následcích, pokud k doplnění kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nedojde. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno prostřednictvím datové schránky dne 6. 8. 2021, a tedy v souladu s ustanovením § 40 odst. 2 s. ř. s. připadl poslední den lhůty k doplnění kasační stížnosti na pondělí 6. 9. 2021. Stěžovatel však v průběhu stanovené lhůty kasační stížnost nedoplnil a o prodloužení lhůty k tomu určené nepožádal, lhůta proto marně uplynula dne 6. 9. 2021.

[5] Doplnění kasační stížnosti bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno do datové schránky až dne 7. 9. 2021 v 00:00:03 hodin, respektive téhož dne 00:55:02 hodin e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem (duplicitní podání). Dne 10. 9. 2021 obdržel zdejší soud žádost stěžovatele o prominutí zmeškání lhůty k doplnění kasační stížnosti, respektive žádost o prodloužení lhůty pro doplnění kasační stížnosti do 7. 9. 2021 pro případ, že první žádosti by nebylo vyhověno. Stěžovatel uvedl, že zmeškání lhůty k doplnění kasační stížnosti o 3 sekundy bylo zapříčiněno jeho nedobrým zdravotním stavem. Ke sklonku této lhůty totiž onemocněl, a podařilo se mu tak kasační stížnost doplnit až tři sekundy po půlnoci. Stěžovatel není účastníkem nemocenského pojištění, proto mu nebylo vystaveno potvrzení o pracovní neschopnosti; doložil toliko lékařskou zprávu své praktické lékařky ze dne 6. 9. 2021, podle níž byl od 5. 9. 2021 v pracovní neschopnosti z důvodu horečky. Stěžovatel má za to, že z důvodu vážnosti celé věci by bylo vhodné, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost projednal meritorně. Vyjádřil také

pokračování

pochybnost, zda lhůtu vůbec zmeškal, neboť mohlo dojít i k chybě v přesnosti času v systému datových schránek.

[6] Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta *zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit*. V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za vhodné odkázat na svou konstantní rozhodovací praxi, podle níž je podání učiněné v elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě (prostým e-mailem či e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem) nebo prostřednictvím systému datových schránek pouze technickým prostředkem, jehož využitím dochází k přenosu datové zprávy od odesílatele k příjemci (adresátovi), zatímco v případě doručování prostřednictvím držitele (zvláštní) poštovní licence či orgánu, který má povinnost odesílané zprávy doručit, odesílatel zprávu předává třetímu subjektu (přepravci), aby ji ten doručil adresátovi (na základě smlouvy uzavřené mezi odesílatelem a přepravcem). Vzhledem k výše uvedenému tak v případě podání učiněných prostřednictvím datové schránky nebo e-mailu přichází v úvahu pouze první z možností zachování lhůty stanovené soudním řádem správním, a to bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2006, č. j. 8 Afs 82/2006-68, ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 Afs 28/2010-79, či rozsudky tohoto soudu ze dne 18. 7. 2006, č. j. 5 Afs 77/2005-67, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 7 Afs 113/2014-33, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[7] Pro zachování lhůty stanovené usnesením ze dne 3. 8. 2021, č. j. 3 As 228/2021-7, tedy bylo třeba, aby předmětné doplnění kasační stížnosti bylo nejpozději dne 6. 9. 2021 ve 23:59:59 hodin doručeno Nejvyššímu správnímu soudu. Jak již ovšem bylo uvedeno, datová zpráva obsahující doplnění kasační stížnosti byla do datové schránky zdejšího soudu doručena dne 7. 9. 2021 tři sekundy po půlnoci (viz záznam o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu Nejvyššího správního soudu na čl. 22 spisu tohoto soudu). Tuto skutečnost ostatně nezpochybňuje ani sám stěžovatel ve své žádosti o prominutí zmeškání lhůty ze dne 10. 9. 2021. Kasační stížnost tedy byla doplněna opožděně.

[8] Z výše citovaného ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s., je zřejmé, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční a zásadou *vigilantibus iura* (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-47). Stěžovatel tak má, mimo jiné, povinnost označit rozsah napadení rozhodnutí krajského (zde městského) soudu a skutkové a právní důvody jeho tvrzené nezákonnosti; takovým rozsahem a důvody kasační stížnosti (s výjimkami uvedenými v § 109 odst. 3 větou za středníkem s. ř. s. a § 109 odst. 4 větou za středníkem s. ř. s.) je pak Nejvyšší správní soud vázán. Ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. je pak projevem zásady koncentrace řízení o kasační stížnosti a marné uplynutí měsíční lhůty k jejímu doplnění stanovené v usnesení soudu, kterým je stěžovatel vyzván k doplnění chybějících náležitostí kasační stížnosti, má za následek vznik jejího neodstranitelného nedostatku, pro který soud kasační stížnost odmítne. K námitkám, které byly uplatněny až po uplynutí lhůty dle § 106 odst. 3 s. ř. s., soud již nemůže přihlížet (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05, dostupný na www.nalus.usoud.cz).

[9] Výjimky z tohoto postupu představují případy, kdy soud rozhodne o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti na základě včasné žádosti stěžovatele (§ 106 odst. 3 s. ř. s. *in fine*), nebo na základě žádosti o prominutí zmeškání lhůty dle § 40 odst. 5 s. ř. s. podané do dvou týdnů po odpadnutí překážky, která bránila dodržení zákonem či soudem stanovené lhůty.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal důvod k vyhovění žádosti stěžovatele o prominutí zmeškání lhůty k doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 9. 2021. Omluvitelným důvodem pro zmeškání lhůty ve smyslu § 40 odst. 5 s. ř. s. není jakákoliv zdravotní indispozice, ale pouze taková, která skutečně brání v učinění určitého procesního úkonu. Důkazní břemeno nese v tomto případě ten, kdo se prominutí zmeškání lhůty domáhá (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2019, č. j. 1 As 17/2019-32, a rozsudek ze dne 27. 4. 2012, č. j. 8 As 13/2012-38). Nejvyšší správní soud se nedomnívá, že horečka, kterou stěžovatel podle doložené lékařské zprávy ze dne 6. 9. 2021 trpěl od 5. 9. 2021, byla důvodem, který by stěžovateli bezprostředně a skutečně bránil v dodržení lhůty k odstranění vad kasační stížnosti, či alespoň v podání (byť i jen stručné) žádosti o prodloužení lhůty k odstranění vad kasační stížnosti, a to tím spíše, že těsně po uplynutí lhůty k doplnění kasační stížnosti zaslal soudu obsáhlé odůvodnění kasační stížnosti, čítající celkem 13 stran. Z uvedené lékařské zprávy také nevyplývá, že tvrzená zdravotní indispozice stěžovatele trvala po delší dobu v rámci měsíční lhůty k doplnění kasační stížnosti, ale jen poslední dva dny (což ostatně potvrzuje i stěžovatel). I pokud by tedy soud uznal nemoc stěžovatele ke sklonku lhůty pro doplnění kasační stížnosti za omluvitelný důvod (což nečiní), měl stěžovatel v době do propuknutí této nemoci dostatečný časový prostor k odstranění vad svého návrhu; pokud ponechal takové podání soudu až na samotný konec této lhůty, vystavil se sám riziku vzniku situace, která mohla splnění soudem uložené povinnosti ohrozit. Stěžovatel je právní profesionál (advokát), pravidelně zastupující účastníky v řízení před Nejvyšším správním soudem, musí si tedy být dobře vědom, že je povinen podat v otevřené lhůtě projednatelnou kasační stížnost, případně (podá-li ji z neznámých důvodů pouze v blanketní formě) jí řádně doplnit. Stejně tak mu musí být zřejmé důsledky plynoucí ze zmeškání lhůty k odstranění vad podání (o nichž byl nadto Nejvyšším správním soudem poučen). V každém případě, jak již bylo konstatováno výše, nic nenásvědčuje závěru, že zdravotní stav stěžovatele mu neumožňoval podat v otevřené lhůtě alespoň žádost o prodloužení lhůty k odstranění vytčených vad kasační stížnosti.

[11] K domněnce stěžovatele, že opožděné doplnění kasační stížnosti mohlo být způsobeno chybou v systému datových schránek, je nutno uvést, že v této části je odůvodnění žádosti o prominutí zmeškání lhůty vnitřně rozporné, neboť stěžovatel na jedné straně přiznává, že kasační stížnost doplnil opožděně, na stranu druhou uvádí, že tak mohl učinit i včas, avšak vinou systému bylo jeho podání doručeno soudu po lhůtě. Nadto jde o pouhou, ničím nepodloženou, spekulaci stěžovatele, kterou se evidentně jen snaží omluvit vlastní pochybení.

[12] Žádost o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti podal stěžovatel až po uplynutí lhůty stanovené usnesením ze dne 3. 8. 2021, č. j. 3 As 228/2021-7. K této žádosti proto Nejvyšší správní soud nepřihlížel (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2003, č. j. 3 Ads 21/2003-40, č. 195/2004 Sb. NSS).

pokračování

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že nedostatky kasační stížnosti nebyly ani přes výzvu a poučení tohoto soudu v jednoměsíční lhůtě dle § 106 odst. 3 s. ř. s. odstraněny, a pro tento nedostatek nebylo možno v řízení o kasační stížnosti pokračovat. Doplněním kasační stížnosti, doručeným zdejšímu soudu po uplynutí této lhůty, dne 7. 9. 2021, se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť rozšířit důvody kasační stížnosti (tzn. i uvést kasační důvody blanketní kasační stížnosti) lze jen v průběhu uvedené lhůty; žádost o prominutí zmeškání této lhůty přitom byla zamítnuta. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

[14] O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.) neboť v případech odmítnutí návrhu – zde kasační stížnosti – nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

[15] Podle § 10 odst. 3 *in fine* zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 5.000 Kč stěžovateli prostřednictvím jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu